

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 35. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Tizenegy szervezet, személyiség kapott Külhoni Magyarságért Díjat

Tizenegy szervezet képviselője, illetve személyiség vehette át a Külhoni Magyarságért Díjat Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettestől és Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkártól múlt kedden Budapesten, a Parlamentben. Semjén Zsolt köszöntőjében arról beszélt, hogy „a magyar nemzet egy és oszthatatlan és csak akkor tudunk megmaradni csonkítatlanul, ha minden nemzetrész megőrzi örökségét.” A díjjal kapcsolatban kiemelte, hogy „az annak az elismerése és köszönete, hogy a kitüntetettek megőrzik és továbbépítik sajátosságaikat és ezzel az egyetemes magyarságot őrzik meg. Potápi Árpád János kijelentette, hogy „2011 óta minden évben olyan személyeknek illetve szervezeteknek adják át az elismerést, akik Szent István örökségének továbbörökítői, akik a határokon túl élő magyar közösségek érdekében a közéletben, az oktatásban, a kultúrában, az egyházi életben, a tudományban, a tömegtájékoztatásban, a gazdasági életben kiemelkedő tevékenységet végeznek.” Az idén az elismerést az Erdélyi Református Egyházkerület által alapított Diakónia Keresztény Alapítvány, a Gyulafehévari Caritas, a Csernátóni Haszmann Pál Múzeum, a Zele Törzs a felvidéki Alsószeleliből, a Csemadok, a szlovák állampolgárságtól megfosztott Tamás Ilonka néni, a vajdasági Középiskolások Művészeti Vetélkedője, a vajdasági Magyar Szó napilap, a Kárpátalja hetilap, a svédországi Őrszavak Anyanyelvű Egyesület, valamint a Kanadai Magyar Kulturális Tanács kapta.

Autonómiapárti összefogást szorgalmaz az államfőválasztási kampányban az SZNT

Az autonómia ügye melletti összefogásra szólította fel Izsák Balázs az erdélyi magyarság két államfőjelöltjét, Kelemen Hunor szövetségi elnököt és Szilágyi Zsoltot, az Erdélyi Magyar Néppárt alelnökét. A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) elnöke azt kérte a jelöltektől, hogy mindketten használják az „Egymillió szavazatot az autonómiára!” jelmondatot, világossá téve, hogy a Székelyföld autonómiája olyan cél, amely a máskor versenyben álló magyar pártokat is összefogja. Az SZNT elnöke felkérte a két államfőjelöltet, nyilatkozatban erősítsék meg, hogy elfogadják a viták felett álló, közös alapként a Székely Nemzeti Tanács autonómia-statútumát, és közös jelképként a Székelyföld tíz éve ismert és elterjedt zászlaját, illetve címerét. Izsák Balázs úgy vélekedett: a romániai elnökválasztás páratlan lehetőséget kínál a Székelyföld autonómiája iránti közösségi igény minden eddigi mértéket meghaladó felmutatására. „Arra van szükség mindössze, hogy a két magyar jelölt egymást kiegészítve, esetenként egymás érveit megerősítve magyarázza el a kampány során többségi honfitársainknak, hogy a Székelyföld területi autonómiája nem sérti sem Románia, sem a székelyföldi románok érdekeit, mi több, ez az egész ország lakosságának a javát szolgálja. Ha képesek vagyunk a Székelyek Nagy Menetelésének összefogását a romániai elnökválasztáson is megismételni, joggal számíthatunk arra, hogy minden

eddiginél több magyar szavazót sikerül mozgósítanunk” – írta felhívásában a Székely Nemzet Tanács elnöke. Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt államfőjelöltje Izsák Balázs felhívására reagálva leszögezte: a felszólítás „megerősített abban, hogy közösen gondolkodunk az önrendelkezés ügyét illetően”. Szilágyi emlékeztetett: „Toró T. Tiborral, a Néppárt elnökével és másik négy kollegánkkal együtt még 2004-ben a bukaresti törvényhozás elé vittük az SZNT tervezetét, és továbbra is úgy gondoljuk, az autonómia a jelenlegi alkotmányos keretek között megvalósítható.” Hozzátette, az elmúlt évekhez hasonlóan az EMNP továbbra is vállalja az SZNT autonómia-statútumának képviselőjét. Szilágyi egyúttal kérte az SZNT elnökét, hogy a szervezet segítse a néppárt aláírásgyűjtését, hiszen a jelöltállításához 200 ezer támogató aláírás összegyűjtésére van szükségük.

Berényi: békés eszközökkel kell kivívni a magyarság megmaradását

Alkotmányos keretek között, békés eszközökkel, érvekkel kell kivívni a magyarság megmaradását Szlovákiában, és bár óvatosságra kell, hogy intsenek a környezetünkben meglévő feszültségek, a kitartásnak nem szabad alábbhagynia - erről Berényi József, a Magyar Közösség Pártja elnöke beszélt Füleken a Szent István-napi ünnepségen. Az MKP elnöke beszédében méltatta Szent István hagyatékát. Elmondta: Szent István tettei máig példaértékűek. „Nemcsak mi fogadjuk el azt, amit nagy királyunk létrehozott, de az itt élő szlovákok is. Nekünk, magyarok számára ő különösen jelentős személyiség, hisz megalkotta azt az intézményrendszert, melynek köszönhetően fennmaradhatott a magyarság, és más nemzetiségek számára is biztosította a megmaradást. Senkit nem nyomott el, aki elfogadta a kereszténységet, elfogadta azt a morális és intézményi jogi és pénzügyi környezetet, amit Szent István létrehozott.” Az MKP elnöke az ukrainai helyzetre is kitért, s hangsúlyozta: óvatosságra int, hogy Ukrajnában nemzetiségi problémák miatt dördültek el először a fegyverek, de nem hagyhat alább a kitartás a magyarság megmaradása iránti küzdelemben. „Ugyanis mi kezdettől fogva mindig az alkotmánynak, a törvényeknek megfelelően, békés eszközökkel küzdünk megmaradásunkért, gyarapodásunkért, hol sikeresebben, hol kevésbé sikeresen” - tette hozzá. Berényi József szerint nem kedvezőek a népszámlálás adatai, és nyilván gazdasági okai is vannak az asszimilációnak. Pontosan meg kell tudni fogalmazni, mik azok az intézményi, pénzügyi és jogi keretek, amelyek biztosítják, hogy nem 110 ezerrel leszünk kevesebben 20 év múlva, hanem megáll ez a negatív folyamat, a magyar gyerekek újra magyar iskolába járnak majd, újra lehet használni a magyar nyelvet azokon a helyeken, ahol ehhez az adottságok megvannak, és újra fel meri vállalni mindenki a magyarságát - fogalmazott a politikus.

A helyhatósági választások előtti helyzetet értékelte az MKP elnöksége

Alsósztrégován tartotta augusztus 22-én elnökségi ülését a Magyar Közösség Pártja. Járásonként értékelték a helyhatósági választások előtti helyzetet, áttekintették, hol indíthat önálló jelöltet a párt, hol születhet együttműködés a Most-Híddal. Az MKP arra törekszik, hogy a november 15-i helyhatósági választásokon is folytassa sikeres szereplését, akárcsak a korábbi voksolásokon. „Természetesen a párt meg szeretné tartani a már meglévő pozíciót, illetve újabb polgármesteri, képviselői helyeket kíván szerezni” – nyilatkozta Szigeti László, az MKP Országos Tanácsának elnöke. Szigeti elmondta, áttekintették az egyes régiókban körvonalazódó lehetőségeket, de hozzátette, több helyen a helyi szervezetek még nem mondták ki a végső szót, s a jelölési folyamatban az ő szavuk a döntő. Az elnökség megvitatta a Komáromban kialakuló összefogást is, melynek eredményeként az MKP a Most-Híddal közös jelöltlistát állít, valamint az MKP állíthat polgármesterjelöltet. Szigeti nem tartja kizártnak, hogy még más felvidéki városokban is hasonló együttműködés alakul ki a választások előtt. Párkányban, Rimaszombatban, Rozsnyón, Nagykaposon még mérlegelik a helyzetet, helyenként intenzív tárgyalások folynak. A politikus szerint, ami már most biztosnak látszik, hogy Dunaszerdahelyen, Nagymegyeren, Gútán, Királyhelmeceken, Szepsiben és Füleken is önálló polgármesterjelöltet állít az MKP. Szigeti László hangsúlyozta: alulról építkező párt lévén, a végső döntés a párt helyi szervezeteinek kezében van.

Pásztor István vezeti a tartományi kormány átalakításáról folyó tárgyalásokat

Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke múlt héten tárgyalt Aleksandar Vučić szerb kormányfővel a vajdasági tartományi kormány szeptemberben esedékes átalakításával kapcsolatban. Mint ismeretes, Pásztor István nyár elején javasolta, hogy a tartományi és a köztársasági hatalom között kialakult politikai agónia feloldására alakuljon egységkormány a tartományban, ezzel elkerülhetővé válna az előrehozott választások kiírása. A vajdasági egységkormány azt jelentené, hogy minden, a tartományban képviselővel rendelkező párt részt venne a kormányzásban, vagyis a jelenleg ellenzékben politizáló – ám köztársasági szinten kormányzó – Szerb Haladó Párt (SNS) is része lenne a hatalomnak. Aleksandar Vučić, a Szerb Haladó Párt elnöke áldását adta a Pásztor által javasolt tervre, így a tartományi kormány átalakításáról szóló tárgyalásokra meghívást kapnak mindazon pártok, amelyeknek képviselőjük van a tartományi parlamentben. Az egyelőre bizonytalan, hogy a meghívásnak mely erők tesznek eleget, de sajtóértesülések szerint a Demokrata Párt (DS) elzárkózik a Haladó Párttal való

együttműködéstől. A héten várhatóan megkezdődő tárgyalásokat Pásztor István fogja vezetni.

Balog Zoltán: aki iskolát épít Kárpátalján, az maradni akar

Aki iskolát épít, az maradni akar, és azt akarja, hogy mások is maradjanak, akik az iskolába járnak – jelentette ki Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere szombaton a Beregszászhoz közeli Nagyberegen, ahol felavatta a helyi református líceum felújított és kollégiummal kibővített épületét. A református családi csendesnap keretében megtartott avatási ünnepségen elmondott beszédében Balog Zoltán hangsúlyozta: „aki iskolát épít Kárpátalján, az azt is szeretné, ha a világnak ezen a táján lenne megmaradás. Ezt akarja az egyház, ezt szeretné a magyar kormány is” – tette hozzá. Emlékeztetett: „a menni vagy maradni kérdése nagyon nehéz emberi döntés, amelybe sem Budapestről, sem máshonnan nem szabad beleavatkozni. De ha megszületik a szabad döntés a maradás mellett, akkor a magyar kormány, a kárpátaljai magyar vezetők és az egyház dolga, hogy lehessen maradni, anyanyelven tanulni, hogy magyar közösségben lehessen dicsérni az Istent, és a magyar családoknak legyen esélyük az életre a jövőben is.” Öröndetesnek nevezte, hogy a 21 éve alapított Nagyberegi Református Líceum ötéves munka eredményeként, a magyar kormány és a külföldi református testvéregyházak anyagi támogatásának köszönhetően megújult és 120 fős modern kollégiummal bővült. Előadásában a miniszter arról biztosította közel ötezer fős hallgatóságát, hogy Magyarország, a magyar kormány nem hagyja magukra a „kárpátaljai magyar testvéreket”. Kifejtette: a kárpátaljai magyar közösség támogatása érdekében most a kapcsolatok erősítésére van szükség. Ungvári hivatalában fogadta Valerij Luncsenko, Kárpátalja kormányzója, valamint Ivan Baloga, a megyei tanács elnöke Balog Zoltán minisztert. A megbeszélések követően az EMMI vezetője hangsúlyozta: „Kárpátalja két első számú vezetőjétől külön-külön garanciákat kaptam a magyar közösség biztonságának, Kárpátalja stabilitásának, a megye európai irányultságának a megőrzését illetően. A közbiztonság fenntartásával, a mozgósítással, a területvédelmi alakulat állományának helyben tartásával kapcsolatban megnyugtató válaszokat kaptam.” A tárcavezető megjegyezte: „Az ukrainai megye vezetőivel való találkozó jelzés a részünkről, hogy számunkra nem mindegy, mi történik a kárpátaljai magyarokkal.” Balog Zoltán és kísérete a kárpátaljai megyeszékhelyen felkereste az Ungvári Nemzeti Egyetem magyar karát, ahol a felsőoktatási intézmény vezetői tájékoztatták a magyar karon folyó fejlesztésekről és a Magyarországgal folytatott együttműködésről. A látogatást követően Balog Zoltán elmondta: a kárpátaljai magyar oktatás szempontjából fontosnak tartja a sokszínűséget, hogy legyen anyanyelvű oktatás mind ukrán állami felsőoktatási intézményben, mind az alapítványi fenntartású II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. A két felsőoktatási intézményben folyó munkának erősítenie kell egymást – mutatott rá a miniszter.